

განკუთხების გადასტრუქტურიზაცია
1999 წლის 19 მარტი

ილონი

E-mail: roland.jalagania@mail.ru

E-mail: r.jalagania@mail.ru

№414 (473) 19 სეზონი გამოვლინები 2017 წ. სახელმწიფო „სამეცნიერო“ ორგანიზაცია შესი 50 თერიტორიაზე ის კი არ არის, რომ მაგრავია ლავარაკოვანი, არავად ისაა, რომ დანარჩენი ერთვალია არ ვიზით მაგრავი ინა – აკაკი გაიცის

ჰამლეტ ჭიქაშვილი: დადგა დრო გამოფხიზდებისა?

კილვ
ერთსეალ
ფასტოსის
ქისკოს შესახებ

გვ.3

ცოდნეობა
2017 გვ. 2
ერაში

იზა

თავაზაშვილი:
ამერიკული დემოპრატია –
მხუთავი აირი (CO_2)
საქართველოსთვის

გვ.6

ალექს თოლია: მაგრავი
ინა უნივერსალური
სამყაროს,
უნივერსალური
მოძალი

გვ.8

ბიძინა ბარათაშვილი:
ქალიან ქარგად
ვიში...

გვ.12

კუკური ფილია:
გრაკლიანის ნარნერა
გამიფრულია!

გვ.9

ლუარა სორინა:
მერაბ კოსტავას
პოვინა

გვ.10

ლუარანი
ბარია –
საბჭოთა
კავშირის
ზოლდანამარალი
გაირი

გვ.4

“ԱՐԴՅՈՒՆՎԱՐ” 2017

12 აგვისტო – საეკლესიო-სახალხო
დღესასწაული „ცოტნებისა“ წმინდა ცოტნე
აღმსარგებლის სსენტის დღეა. უკვე ტრადი-
ციად ქცეული, მერამდეგ წელია ქსოვიში
იმართება დღესასწაული „ცოტნებისა“, რომ-
ლის მოთავე და დამფუძნებელი გახდავთ
ეკონომიკის მეცნიერებათა ღოქტორი, ჭოთ-
დიდელ-ცოტნებიდეკლთა საზოგადოების
თავმჯდომარე, ფაზისის აკადემიის პრეზი-
დენტი ნუგზარ ნადარაია. ბატონ ნუგზარის
ძალისხმევითა აგრეთვე ქ. ფოთში (ფაზის-
ში) სამეცნიეროს ისტორიულ, ადღაგნიდ
მოედანზე აგებული ცოტნე დადიანის
ძეგლის ფრაგმენტი და მაღლაყვის უბანში
რამდენიმე წლის წინათ დაწყებული ცოტნე
აღმსარგებლის ტაძრის მშენებლობა.

ცოტნები დადიანის დაბადების წელი უცნობია. ისტორიკოსთა საგარაუდო გამოთვლით დაახლოებით 1260 წლით თარიღდება. საქართველოს დიდგვაროვანი ფეოდალი ცხოვრიბდა და მოღვაწეობდა XIII საუკუნის პირველ ნახევარში.

ცოტნები დადიანის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ძირითადი წყარო „ქართლის ცხოვრებაში“ შესკეთი „ქამთაადმშერლიის“ სახელით ცხობილი ავტორის ისტორიული ოხზულება, რომელიც XIV საუკუნის პირველ ნახევარს განვითარება.

အပြည် အနေဖြတ်စ ဂာက္ကဗျာဒုပါန်

ცოტნები დადიანი პირველად სჩანს რუსულანის მეფობის ხანაში. მან გადაიხდა ფიცხელი ომი ჯალალ-ედინ სულთნის აურაცხელ მხედრობასთან.

რუსეთის სიკვდილის შემდეგ ცოტნე
დადანანს და რაჭის ერისთავს მიანდეს
საბატონოდ „ყოველი იძერთა სამეფო“.
დღოებით მოისპო მეფობა. მოხლოლების
ბატონობამ ძალიან შეაწუხა ქართველო-
ბა.

ისმება კითხვა: ვინ იყო ცოტნე დადიანი? ეამთააღმზერლის ისტორიული თეზულება ისსენებს ასევე ცოტნეს თანამდეროვე ძალან ქუანშერის ძე დადიანს, რომელიც ცნობილია ასევე მარტვილისა და ხობის ხატების წარწერებითან, როგორც მან-დაბურთულებულის.

„ქამთააღმდევრელის” მიერ ცოტნება გაიგვებულია ასევე ხობის მონასტრის ეგვიპტერის სამხრეთ კადლის ფრესკაზე

კვირისთვის და აღდევული ხატის ზოგადობა. მანაცატურულებულების ცოტნები დადიანი ცონბილია ასევე იერუსალიმის ჯვრის მონასტრის აღაპებში, რომელთა-

გან ერთ-ერთი აწესებს მის აღაპეს 12
ივნისისთვის.

ხომში (ნოჯისებუში) ტაძრის შიგნით ჩატარებულმა არქეოლოგიურმა გათხრებმა და ახალმა აღმოჩენებმა შეცვალა ტაძრის ისტორია. ის, რაც ისტორიულად ცნობილი იყო, დღეს ფაქტიურადაც დასტურდება. აღმოჩენილი იქნა პირველი ტაძრის საძირკველი და წმინდა ცოტნე აღმსარებლის საყვარელი სახალენა.

მეცნობის ხანაში მონდოლებმა დასავლეთ საქართველოს გამგებდად ცოტნე დაღიანი დაანაშენს. იგი მომზადებულებდა მონდოლობა ბატონის წინააღმდეგ პოხტასთავის შეთქმულებაში 1245 წელს. მონდოლებმა შეთქმულების შესახებ შეიტყვავს, შეთქმულების მონაწილეები დააპატიმრეს და ანისში მონდოლითა ხოის მიმგარეს. ცოტნე შემთხვევით გადაურჩა დაპატიმრებას, რადგან აჯანყებისთვის ჯარს აგროვებდა დასავლეთ საქართველოში. დაპატიმრებული ქართველი ლიდებულები აჯანყების გეგმას უარყოფნენ და პოხტასთავს შეკრუბას მონდოლობათვის ხარის შეგროვების მოწესრიგების მიზეზით ხსნიდენ.

გამოტებვის მიზნით მათ ხელ-ფეხს
შეუკრეს, გააშიშვლეს, ტაფლი
წაუსვეს და მცეუნვარე მზებე დაყარეს
როცა ცოტნებ შეთქმულების მონაშილეთ
ამბავი გაიგო, ანისში ჩავიდა და ნებაყ
ოფლობით გაიზიარა მათი ხევდრი —
ტანებ გაიხადა და მეგობრებთან ერთად
დაჯდა. ეს ამბავი ნონის მოახსენეს. იგი
გაიცდა, დაიბარა თავისიან ცოტნებ და
პკიანა მიზეზი თუ რატომ ჩაჯდა
გატიტკლებულ ქართველებს შორის. მე
მოვედი იმიტომ, რომ ჩემი ამხანაგები
უდანაშაულონი არიან, უდანაშაულოთ
დასხვა თუ შეიძლება, მეც მათთან ერთად
დამსაჯ ითვ.

ცოტნებს გმირულმა საქციელმა მონა დოლები დაარწმუნა ქართველთა სიმართლეში. ამ სამაგალითო მეგობრულმა ერთგულებამ ძლიერი შთაბეჭდილება მოახდინა ნოინზე და მან თქვა: “რადგანაც ქართველნი იმდენად სათნონი და კეთილნი ყოფილან, იმდენად ერთგულნი ერთმანეთი სა, რომ შორეული აჯხაზეთით მოვიდა ეს დიდებული კაცი, რათა თავი დასდოს მეგობრებისათვის, ამიტომ ენდობი მეც მათ და განთავისუფლებ ყველას”.

სე იხსნა სახელმაგნა მამულიშვილმა
რჩეული ქართველები საშინელი წამების
აგან. სწორედ მტრის დამსახურება იყო
ზეობრივი გმირის წარმოჩენა, ის

დირსეული მეტოქე იყო, რომელმაც იცოდა, რომ ქართველი შეგნებულად თაგან სწირავდა მეგობრისათვის და მასზე ხმადი არ აღმართა, მტერმაც კი დააფასა რაინდული სული და დირსეული პატივი მიაგო გმირს. 1999 წლის 26 ოქტომბერს, საქართველოს მართმადიდებელი ეკლესიის სინოდმა ცოტნები დადინანი წმინდანად შერაცხა. 750 წელი ელოდა ქართველი ერი, სრულიად საქართველო, ეროვნული გმირის, ცოტნები დადინანის „წმინდანად კურთხევას. 1999 წლის 26 ოქტომბრიდან გახსლავთ წმინდანი „აღმსარებელი მცნების უფლისა და დამდებელი სულისა თვისისა საქართველოსა და მოვალეობის“. იგი შესულია მართმადიდებლური ეკლესიის ენციკლოპედიაში.

ხობელებმა შესანიშნავი სანახაობითი პროგრამა წარმოადგინეს. ჩატარდა საზეიმო წირვა ხობის ღვთისებრობლის მიძინების სახელობის ტაბარში, აწყურისა და ივერიის ღვთისებრობლის ხატების მოლოცვით. შეჯიბრი სპორტის მრავალ სახეობაში. ხალხური რეწვისა და გამოეცნებითი ხელოვნების ნიმუშების გამოყენა. სოფლის მუზრნობის ნაწარმის გამოფენა. მეგრული ფაცხა, ოდა და სამზარეულო. თეატრალური ხელობრი მხატვრული კომპოზიცია. ხობის საპატიო მოქალაქეობის მინგების ცერემონიალი. ბოლოს საზეიმო კონცერტი ადგილობრივი და ცნობილი შემსრულებლების, გიორგი მეფისა შეკითხის „თეატრალური კვატრეტის“, ჭ. სანა ის აღორ კოლრული ანსამბლების

წმინდა ცოტნებსული თავდადების სული
გარდამოსულიყოს მოყვასისადმი, ჩვენზე
და სრულიად საქართველოზე, რაც დღეს
ნამდვილად გაყალია ქართველებს. ცოტნებს
თავდადება, რწმენა და სიყვარული
თითოეული ქართველისათვის გმირობისა
და ერთგულების მაგალითია.

ბიჭის
სენაკი

ნ ჩვენი ქვეყნის ისტორიას ლირსეული კაზის გახსენება

ქორონქოსის 93-ე წლის
წინ, 1923 წლის 10 მარტს
გაღიას რაიონ სოფელ შემე-
ლეთში ქარსტო ჯოლიასა
და ლუბა კვარაცხელიას
ოჯახში ოფიცის სროლა
ატყდა, რაც იმის მაუწყებე-
ლი იყო, რომ ოჯახში

ჩახეტებას და იქ მუდამ ყოფნას ნიშნავს. სწორედ ასეთი ჯანსაღი გნეტიკის მქონე ოჯახში იზრდებოდა მამანტი. ჟემდგომ თჯახს კიდევ ორი ვაჟიშვილი ჟექინი; ურა და ვენორი, რომ-ლებსაც მშობლების ნაკვალებზე ღირსეული ოჯახები შექმნეს და კარგი შვილები გამოიყენების სკოლის დამთავრების შემდეგ მამანტიმ ბრწყინვალედ ჩააპარა გამოცდები სოხუმის ჰედაგოგიურ ინ-სტიტუტში ისტორიის ფაკულტეტზე ერთი წელიც არ იყო გასული, რომ დაოწყო დიდი სამამულო ომი, სადაც პატარა მამანტი მოხალისებდ წავიდა, ომში დიდი გმირობა ჩაიდინა და

შეშეღეთი ის სოფელი, სადაც კონსტანტინე გამ-
სახურდიას უკვდავი ნაწარ-
მოების ერთ-ერთი მთავარი
გმირი თარაშ ემსხარი
დაიბადა და იზრდებოდა.
იქაური იყო მსოფლიოს
ერთ-ერთი უდიდესი მეც-
ნიერი ილია ვერუ, სადაც
იგი სიყრმიდან ცათამბ-
ჯენების დრეკადობის თეო-
რიას მოიშოა და

რიას იმუქავებდა.
მათანგიმ გალის მეორე
საშუალო სკოლა დაამ-
თავრა. მისი თანაკლასე-
ლები იყენებოდნენ ცნობილი პო-
ები ხეტა ბერულავა
ფილოსოფიის მეცნიერე-
ბის სახელის მეცნიერების
გადასხვა პასუხსაგებ
თანამდებობებზე, სანამ პენ-
სიაში გავიდოდა, გახდლდათ
აფხაზეთის უშიშროების
კომიტეტის კონდაზვერვის
უფროსი, ჩინით პოლკოვნი-
კი.

ბათა დოქტორი ვენორი ქა-
ჩახია და სხვები, რომელიც
გამოიწრონენ და დავა-
შკაცდნენ საქართველოს
ისტორია დამსახურებული პედ-
აგოგების მიერ, როგორუ-
ბიც იყვნენ თამარი გეგია,
გიორგი ტორუა, შალვა ჩხ-
ოტუა, მაკარი ასვანქა და
სხვები.

ასეთ დიდ პიროვნებას
ვაცილებდით უკანასკნელ
გზაზე ყველა მისი ახლო-
ბეჭდი და ნათესავი...

ბურამ გვეტამ, აარლონ
პონჯარია, ალექო
მიძაბარიძე, რეზო
ნაცარავილი, ლუარსაბ
გაბზია, მირიან ჯალა-
ლონია, როთა ვახანია

ლავრენტი ბერია – საბჭოთა გავშირის ცილდაზამებული გმირი

(გაგრძელება წინა ნომრიდან)

“კოსტუმები ლორნონიდან, რომიდან და იძევე ხაიდანდაც – საერთოდ სახაცილო. მიაქციეთ ყურადღება: ყველა ფოტოზე მამას სრული, უბრალი ქსოვილისაგან შეკრილი ტანსაცმელი აცვა. მას კოსტუმებს უკრავდა თერძი ფურმანით. სხვაც ტანსაცმელზე მე არავერ მხებია. ჩემი აზრით, მამა საერთოდ არ აქცევდა უკრადღებას ამგვარ საყვიცაცხოვრებო საკითხებს. მას ცხოვრების წერი კატეგორიული განსხვავებული იყო დაგვანდებული იყო. წერისაგან. დაარქვით ამას, თუ გნებავ, უკრმუნობა, ან სხვა რამ, მაგრამ ფაქტია, რომ სახელმწიფოს მეთაურებისათვის მაშინ უფლებები მაუდებული იყო.

ისევე, როგორც ჩეგ, მამა პრეზენტიული არც საკვების მიმართ გახდათ. რა თქმა უნდა, სახელისუფლებო წრების ყოფაცხოვრება განსხვავდებოდა მილიონობით უბრალი მოკვდავთა კოფისაგან. იყო დაცვა, არსებობდა გარკვეული შედაგათები, მაგრამ არა ისეთი, როგორის უფლებასაც თავს აძლევდა მომდევნო ხელისუფლება... მოდიოდა გოგონა, როგორიც გვეხმარებოდა რომანით. სახელის დაცვის საქმეს არ უნდა ემსახურებოდეს პოლიტიკურად უკიცი ადამიანი. მას სახელის იქინება მხრიდან აკვირდებიან. სახელმწიფო კომისარის მიერთებული მეტერთან იმგვარი ბრძოლისათვის, როგორადაც მოწოდებული იყვნენ არმიის ჯარისკაცები. მაგრამ მესახელეები იბრძონენ და, თანაც როგორ! მათი ბრძოლის უნარიანობა იმდენად იყო გაზრდილი, რომ ფინეთის ოშო საჯარისო ქვედანაყოფების მიერ დაშვებული სულელური შეცდომები მესახელერეთა ირონიულ დიმილს იწევდა.

მაგალითად, ჯერ კიდევ ფინეთის ომის დაწყებამდე, 1939 წლის 14 სექტემბერს თავდაცვის სახალხო კომისარ კორომილოვისა და შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარ ბერიას ხელმოწერით გამოიყდა №16662 ბრძანება, რომლის თანახმადაც წითელი არმიის შემაღლების იბრძოლებრნენ სასახელმწიფო ჯარები, კიდრე ჩეგნი ქვედანაყოფები 30-40 კილომეტრის სიღრმეზე შევიდონების ფინეთის ტერიტორიაზე.

დეკემბრის შუა რიცხვებში საბჭოთა

მე-9 არმიის ქვედანაყოფები შევიდნენ აღნიშნულ ზონებში, მაგრამ მეთაურები კვლავინდებურად დაშინებით თხოვდნენ მათი მხარდაჭერისათვის მესახელერე ჯარების მათ შემაღლების მიერთებას.

დამთავრდა იმით, რომ 1939 წლის 17

დეკემბრის შინასახომის კარელის ლადების სასახელმწიფო ჯარების შებაძინები საბჭოთა კოლეგინიკმა კისელიოგმა დელიკატურად შეასენა მე-9 არმიის შტაბს, რომ მესახელერთა მოვალეობა სახელმწიფოს დაცვა და არა ჩეგნითა მეორამო სახელმწიფოს სიღრმეში მისი გამაგრებული დაცვის განადგურებისათვის ბრძოლა.

1940 წლის 1 იანვარს დ. ბერიამ თავის დღიურში ჩაწერა:

“ახალი წელი დაიწყო. პირველად შევხვდი ახალ წელს კრემლში, კიბასთან ერთად. კედლინი ისე ვიყავით გართულები გინგით, რომ კერძო უნდა ისროლეს. სახელმწიფო კარგად უნდა მოვალეობო სხივით არ უნდევნო. რადგან მეტაურების მიერ დაშვებული სიღრმეში მისი გამაგრებული დაცვის განადგურებისათვის ბრძოლა.”

ასევე, რიცხვების კატეგორია არ გააჩნია, რასაც ჩეგნი გულისწყრობა არ გამოუწვევია.

...ვისეხებ მოსკოვის გარეუბნებში, ტე-ტეში თხოვანი მუშაობით სეირნობების. მამას ძალიან უკვარდა აქციური დასევენება და ეხერხებოდა კიდევ. მას სხესოვებ, რომ თრი კვირით დააბატებული შევიდა მაგრამ მარჯვენა და ფრენებულთის ბადევ შე-ვიდა. მას ძალიან უკვარდა მაგრამ მარჯვენა და ფრენებულთის ბადევ შე-ვიდა.

როგორ უკვებული მოვებები არ გამოიყენებოდა სამხედროში – ჩეგნ კი უკვებული მეურად ერთად გატარებდით (მოგვიანებით კი იგი მხოლოდ დედამიწისათვის), მას ძალიან უკვარდა მარჯვენა და ფრენებულთის ბადევ შე-ვიდა.

როგორ უკვებული მოვებები არ გამოიყენებოდა სამხედროში – ჩეგნ კი უკვებული მეურად ერთად გატარებდით (მოგვიანებით კი იგი მხოლოდ დედამიწისათვის), მას ძალიან უკვარდა მარჯვენა და ფრენებულთის ბადევ შე-ვიდა.

როგორ უკვებული მოვებები არ გამოიყენებოდა სამხედროში – ჩეგნ კი უკვებული მეურად ერთად გატარებდით (მოგვიანებით კი იგი მხოლოდ დედამიწისათვის), მას ძალიან უკვარდა მარჯვენა და ფრენებულთის ბადევ შე-ვიდა.

როგორ უკვებული მოვებები არ გამოიყენებოდა სამხედროში – ჩეგნ კი უკვებული მეურად ერთად გატარებდით (მოგვიანებით კი იგი მხოლოდ დედამიწისათვის), მას ძალიან უკვარდა მარჯვენა და ფრენებულთის ბადევ შე-ვიდა.

როგორ უკვებული მოვებები არ გამოიყენებოდა სამხედროში – ჩეგნ კი უკვებული მეურად ერთად გატარებდით (მოგვიანებით კი იგი მხოლოდ დედამიწისათვის), მას ძალიან უკვარდა მარჯვენა და ფრენებულთის ბადევ შე-ვიდა.

როგორ უკვებული მოვებები არ გამოიყენებოდა სამხედროში – ჩეგნ კი უკვებული მეურად ერთად გატარებდით (მოგვიანებით კი იგი მხოლოდ დედამიწისათვის), მას ძალიან უკვარდა მარჯვენა და ფრენებულთის ბადევ შე-ვიდა.

როგორ უკვებული მოვებები არ გამოიყენებოდა სამხედროში – ჩეგნ კი უკვებული მეურად ერთად გატარებდით (მოგვიანებით კი იგი მხოლოდ დედამიწისათვის), მას ძალიან უკვარდა მარჯვენა და ფრენებულთის ბადევ შე-ვიდა.

როგორ უკვებული მოვებები არ გამოიყენებოდა სამხედროში – ჩეგნ კი უკვებული მეურად ერთად გატარებდით (მოგვიანებით კი იგი მხოლოდ დედამიწისათვის), მას ძალიან უკვარდა მარჯვენა და ფრენებულთის ბადევ შე-ვიდა.

როგორ უკვებული მოვებები არ გამოიყენებოდა სამხედროში – ჩეგნ კი უკვებული მეურად ერთად გატარებდით (მოგვიანებით კი იგი მხოლოდ დედამიწისათვის), მას ძალიან უკვარდა მარჯვენა და ფრენებულთის ბადევ შე-ვიდა.

როგორ უკვებული მოვებები არ გამოიყენებოდა სამხედროში – ჩეგნ კი უკვებული მეურად ერთად გატარებდით (მოგვიანებით კი იგი მხოლოდ დედამიწისათვის), მას ძალიან უკვარდა მარჯვენა და ფრენებულთის ბადევ შე-ვიდა.

როგორ უკვებული მოვებები არ გამოიყენებოდა სამხედროში – ჩეგნ კი უკვებული მეურად ერთად გატარებდით (მოგვიანებით კი იგი მხოლოდ დედამიწისათვის), მას ძალიან უკვარდა მარჯვენა და ფრენებულთის ბადევ შე-ვიდა.

როგორ უკვებული მოვებები არ გამოიყენებოდა სამხედროში – ჩეგნ კი უკვებული მეურად ერთად გატარებდით (მოგვიანებით კი იგი მხოლოდ დედამიწისათვის), მას ძალიან უკვარდა მარჯვენა და ფრენებულთის ბადევ შე-ვიდა.

როგორ უკვებული მოვებები არ გამოიყენებოდა სამხედროში – ჩეგნ კი უკვებული მეურად ერთად გატარებდით (მოგვიანებით კი იგი მხოლოდ დედამიწისათვის), მას ძალიან უკვარდა მარჯვენა და ფრენებულთის ბადევ შე-ვიდა.

როგორ უკვებული მოვებები არ გამოიყენებოდა სამხედროში – ჩეგნ კი უკვებული მეურად ერთად გატარებდით (მოგვიანებით კი იგი მხოლოდ დედამიწისათვის), მას ძალიან უკვარდა მარჯვენა და ფრენებულთის ბადევ შე-ვიდა.

როგორ უკვებული მოვებები არ გამოიყენებოდა სამხედროში – ჩეგნ კი უკვებული მეურად ერთად გატარებდით (მოგვიანებით კი იგი მხოლოდ დედამიწისათვის), მას ძალიან უკვარდა მარჯვენა და ფრენებულთის ბადევ შე-ვიდა.

როგორ უკვებული მოვებები არ გამოიყენებოდა სამხედროში – ჩეგნ კი უკვებული მეურად ერთად გატარებდით (მოგვიანებით კი იგი მხოლოდ დედამიწისათვის), მას ძალიან უკვარდა მარჯვენა და ფრენებულთის ბადევ შე-ვიდა.

როგორ უკვებული მოვებები არ გამოიყენებოდა სამხედროში – ჩეგნ კი უკვებული მეურად ერთად გატარებდით (მოგვიანებით კი იგი მხოლოდ დედამიწისათვის), მას ძალიან უკვარდა მარჯვენა და ფრენებულთის ბადევ შე-ვიდა.

როგორ უკვებული მოვებები არ გამოიყენებოდა სამხედროში – ჩეგნ კი უკვებული მეურად ერთად გატარებდით (მოგვიანებით კი იგი მხოლოდ დედამიწისათვის), მას ძალიან უკვარდა მარჯვენა და ფრენებულთის ბადევ შე-ვიდა.

როგორ უკვებული მოვებები არ გამოიყენებოდა სამხედროში – ჩეგნ კი უკვებული მეურად ერთად გატარებდით (მოგვიანებით კი იგი მხოლოდ დედამიწისათვის), მას ძალიან უკვარდა მარჯვენა და ფრენებულთის ბადევ შე-ვიდა.

მერკა

კოსტავას პოზი

წმინდა მამას ასე მიმართავს პოეტი: „გამჭყოლაგ მზურას აღაპერობდი უძრავ გარსკვლავეთს და საოცრებას დაემტები გარსკვლავებს მიღმა“ (დირს მამა დავითის) (1,104-105).

დაქანებში „შიმშილობა“ წერდა: „ანგალოზოთ დასის უბიწო თვალში... მოქლი ზეცა აიღედება“ (შიმშილობა) (1,137).

„არსებობის მოქლილი“, მაღლებრივისადმი წმინდა მამები წიაღით სიბრძნეს“ ასეურებდნენ აიაზმად (დირს მამა დავითის) (1,104-105).

პოეტს ემძღვდებოდა „მაღლი ციური, რაღაც ძვირფასი, იღუმალი და მისტიური“ (დირს მამა დავითის) (1,104), რადან და გართის მაღლი კუვა ადამიანის მხსნელი“ (პავლე მოციქული). ტიტებს, 3,11).

ადამიანს დათის მაღლით ეძლევა ნიჭი: „და გვაქს მაღლით სხვადასხვა ნიჭი, ჩვენთვის მოციქული“ (პავლე მოციქული, რომაელთა მიმართ, 13,6).

„შეიცანით ჰეშმარიტებაში დათის მაღლი“, მოგვიწოდებს წმინდა მამა.

დანერ ადიდებს სამების მაღლი: „დიდება შენის, ერთასრება, სამების სახით, ჩემთა ნაშერით რომ ადაგვებ ციური მაღლით“. პოეტის აზრით, „ზენარის მაღლის შემცნობი დათის საბრძანისში ივანებს“ (6,335).

„ადამიანი... უმაღლოდ, როგორც ხორცი უშულოდ, არაფრის მაქნისა“ (12,7).

ანა კალანდაძეს ადაგვებდა „მაღლი ზე-მაღლით მიმოვენისა“ (13,87).

მერაბ კოსტავას აზრით, „აღთქმულის მაღლი“ სამების „მაღლე სიყარულით“ მოიპოვება: „მაშინ გაუგა ყავლი წამებას, აღთქმულის მაღლი როს არ აგვცდება, როს ჩვენს წიაღით ესე სამება მაღლე სიყვარულით გაერთარებება“ (იყავ უმინივლო, ვითა ცხოვრი) (1,54-55).

მერაბ კოსტავას პოეტის მართის დათისინირი სული მეტზერი იყო სხი სხი ზეცაური: „მა-ზურად მუდამ წაგდებება ხმა ზეციური, თუკი საუთოდა გადააქცევ ჩემს წმინდა ნებას“ (ბიბლიური რემინისცენტი) (1,101).

პოეტს ესმოდა ჩვეულებრივთათვის მოუსმენები, თითქოს ცის კარი იღებოდა და უზისარი ბაგე ანგელოზის სმით უგალიბდა: „ანაზდად პირი იბრუნა ბეკლა, ზეცამ სივრცებს მოხსნა სარქელი და უზინარი მოლცების ხელმა ერთად დაანთო ყველა სანთელი. და როგორც თვალი პატიოსნების, ცით მონადენი უკვდავი მანა, სივრცებს აგსებს ანგელოზები უზინარი ბაგით ნათქვამი ნანა“ (თერო ქალწული) (1,42-48).

პოეტს ესმოდა „დორ-ჟამის ენა, სამყაროს ენა, საგნების ენა, ვარსკვლავების ენა, კოსმოსის სუნთქვა, სუკრონი ქნარი, ანგელოზთა ნანა, წარსულის სუნთქვა“. ცის ფერი და „სამყაროს ენის“ გაგბა გაგედრებას კი არა, სამყარო გაბრწყინებას ამცნობდა: „მოუსამაშის დაბრუნები კრედიტი ცალკედონი მარადული იბრუნობის მისი მისაზე“ (დიმიტრი) (1,131).

„სულის საყდრის“ განახლებისთვის ევ-დრებოდა „სასოებას და სიხარულს“ (დმერთის) და „მეოხად“ ესახებოდა მისი ხმა, მაღლი: „„რაღას დამაკლებს უმთა დინება, თუკი მეოხად ხმა შენიმერი და უზენა მაღლი მომეჯინება“ (უზენა გვედრი სულით გლასხა) (1,23).

ნიკოლოზ ბარათშემილივით ცდილობდა მერაბ კოსტავას საკუთარი ხევრის გარკვევას და „სიბრძნის წყაროსთან“ (დმერთის) და უზელებოდა ამ სიღალულოების გა-საღალები: „მან, სიბრძნის წყარომ, ერთმა გაცნობის შენი წყარო წყარომ, ერთმა გაცნობის შენი წყარო მათი ერთობლივ მოქმედებას უნარი“ (სუბი) (1,75-76), მისთვის წვიად გამსა-სურდა იყო უშენების მიებით გადატაც-ბული, „სევედის საწყისის მძენელი“ (მმას ქრისტესმიერს).

„მარადისობის ნერგის“ (დმერთის) „უკვდავების ქნარის“ გაღობა განუშებიანება: „...რა უკვდავების ქნარით გვიგაბლობ ეს რა სამკიდრო გერგო, ბოროტებასთან შეურიგალო, მარადისობის ნერგი“ (სუბი) (1,40).

პოეტი უკრს მიაპყრობდა ბრძნოთა და მისათა წინათქმას: „რა დაადუმებს შეუცდომელ ბრძნებას და მისან, თუ უწერია ასრულება წინათქმას მისას“ (ბიბლიური რემინისცენტი) (1,95).

წინასწარობის აცხადებისას, ფა-ფარაშედი სამყროს ხილვისას გან-საცდელში სიმშევიდეს ურჩევდა ქარიშხლის პირშემო: „როცა წინასწარ თქმული ახდება, განაზრავანი დავითის შენივარების 1,104-105).

როცა სამყარო ფაფარს აიშლის, გან-საცდელს მშეგიდად თუ არ დახვდები, რო-გორ იწოდო პირშემ ქარიშხლის“ (იქ თავგანწირვა გამიღებს კარების) (1,22-23).

წინასწარმეტყველი და წინასწარმეტყველი, უტევარი ინტეციით მრმადლებული მისის იდეალი შერიბ კოსტავებისთვის გადაბ-ტიობი ის ინტეციით, განწილით მისის იდეალი შერიბ კოსტავებისთვის გადაბ-ტიობი (1,155).

პოეტის მეტებით მახასიათებული იყო „გულომისის“ ხედგა, „სხვისოთვის უხილავის“ გვრეტა, სევეროთა ქნარის, წმინდა მუსიკის, კოსმიური რიგმის, კოსმოსის სუნთქვის მოსმენა, ციური და მიშიერი საწყის მოსმენა, ციური და აზრის თანხმიერება, რაც მარადიულობის საწინ-დარია: „განა ღდესმე დაიფერფლები, გრძნობას აზრით თუ გარს მოეგლები და ვით მუგლივი ცეცხლი ტამრების, შენა არასოდეს დაინაცრები“ (გალაკტიონი) (1,146).

წმინდა მამის სახასიათებული იყო „გულომისის“ ხედგა, „სხვისოთვის უხილავის“ გვრეტა, სევეროთა ქნარის, წმინდა მუსიკის, კოსმიური რიგმის, კოსმოსის სუნთქვის მოსმენა, ციური და აზრის თანხმიერება, რაც მარადიულობის საწინ-დარია: „განა ღდესმე დაიფერფლები, გრძნობას აზრით თუ გარს მოეგლები და ვით მუგლივი ცეცხლი ტამრების, შენა არასოდეს დაინაცრები“ (გალაკტიონი) (1,146).

წმინდა მამის სახმიდი იყო „ანაზდეული რეგა ციდან“ (დირს მამა დავითის) (1,106). ხედავდა რა ცის კაბადონის უხილავ ბზარებს, სილავარდის ცრემლებს, სუ-რერდა, რომ „არსშემოსილი“ მამების, „სიბრძნის წყაროს აიაზმად მასხურული ციური რეგა და დამჭრარი კვერთხი ისევ აყვავდებოდა, ისევ მიუბრუნებოდა ათეისტური ეძოქა თავის საუკუნოვან რეგნან მეტების ასალ მეტამორფოზას, თანამდებომეტად ქართლის ბედის“ (ტანავათა ტიტები) (1,47), „არა, არა სურს ჰეშმარიტებას გაწირვა დედა საქართველოს“ (1,10).

წმინდა მამის სახმიდი იყო „ანაზდეული რეგა ციდან“ (დირს მამა დავითის) (1,106).

ხედავდა რა ცის კაბადონის უხილავ ბზარებს, სილავარდის ცრემლებს, სუ-რერდა, რომ „არსშემოსილი“ მამების, „სიბრძნის წყაროს აიაზმად მასხურული ციური რეგა და დამჭრარი კვერთხი ისევ აყვავდებოდა, ისევ მიუბრუნებოდა ათეისტური ეძოქა თავის საუკუნოვან რეგნან მეტების ასალ მეტამორფოზას – ქანაზდა შემოსილის მეტების ავტორის ეძოქა და ასაზრიანი აშვება: „მოგა დრო და თავს აიშვებს, იმ ჯაჭვს გასწვევს გმირთა განართი“ (დირს მამა დავითის) (1,107).

კვერთი მარიამის სიმბოლო (14,124), ყლორტი – ქრისტები (15,122).

„გაბერა კედების აყვავება... რეგა გიურ სიმბოლოში მარადიული ცხოვრებისა და სპირიტუალის გამომხატველი“ (მერაბ კოსტავა, ფიქრების მისაზე).

„პიროვნების გათხოვის“ მერაბ კოსტავის იყო პოეტის იდეალი: „...შეიცნოს თავი, უმაღლესი გახდებოდა გახდებოდი მოძღვაროს მოძღვაროს მისი მისაზე“ (1,124).

მერაბ კოსტავას იდეალი და დამატებით გათხოვის საფუძვლით ანაზდად ამირანის საფუძვლით ამირანის აზრის რეგისტრის გამოსილის მისაზე“ (1,124).

პოეტის პიროვნების საფუძვლითი ანაზდად ამირანის აზრის რეგისტრის გამოსილის მისაზე“ (1,124).

მერაბ კოსტავას მრავალმხრივი მოღვაწეობის უმთავრესი კრედიტ იყო „სამყაროს საცნურული“, „სამრმისო ერთის მისანი“ განასაზღვრა, რასაც უძღვნდება კანკრინის სამართლებრივი მოძღვაროს მოძღვაროს მისაზე“ (1,124).

პოეტის მოძღვარობის საფუძვლითი ანაზდად ამირანის აზრის რეგისტრის გამოსილის მისაზე“ (1,124).

პოეტის მოძღვარობის საფუძვლითი ანაზდად ამირანის აზრის რეგისტრის გამოსილის მისაზე“ (1,124).

პოეტის მოძღვარობის საფუძვლითი ანაზდად ამირანის აზრის რეგისტრის გამოსილის მისაზე“ (1,124).

პოეტის მოძღვარობის საფუძვლითი ანაზდად ამირანის აზრის რეგისტრის გამოსილის მისაზე“ (1,124).

პოეტის მოძღვარობის საფუძვლითი ანაზდად ამირანის აზრის რეგისტრის გამოსილის მისაზე“ (1,124).

პოეტ

